

I, §§ 30 - 32

1. Παραδείγματα ερμηνευτικών ερωτήσεων

A. Ερωτήσεις ανοικτού τύπου ή ελεύθερης ανάπτυξης

1. Σε ποιες ενέργειες προβαίνει ο Λύσανδρος σύμφωνα με τη διήγηση του Ξενοφώντα σ' αυτές τις παραγράφους;
2. Να προσδιορίσετε το θέμα της συνέλευσης των συμμάχων, που συγκαλεί ο Λύσανδρος, τον τρόπο που εξελίχθηκε και το αποτέλεσμα της.
3. Τι είδους κατηγορίες διατυπώθηκαν από τους συμμάχους των Σπαρτιατών εναντίον των Αθηναίων και ποια, κατά τη γνώμη σας, έπαιξε το σπουδαιότερο ρόλο για την τελική απόφαση που έλαβε η συνέλευση;
4. Πώς κρίνετε τη συμπεριφορά των Σπαρτιατών;
5. Θα μπορούσε να χαρακτηριστεί η απόφαση της συνέλευσης των συμμάχων εκδικητική; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.
6. Να κρίνετε τις ενέργειες των Αθηναίων, όπως αυτές αναφέρονται στο κείμενο.
7. *Λύσανδρος δὲ ... ἀπέσφαξεν*: Ποια πλευρά του χαρακτήρα του Λυσάνδρου προβάλλεται, κατά τη γνώμη σας, στην τελευταία αυτή περίοδο της παραγράφου και γιατί;
8. Γιατί γίνεται ιδιαίτερη μνεία του Φιλοκλή και του Αδειμάντου στην αρχή του κειμένου; Ποια επίδραση ασκεί, κατά τη γνώμη σας, στον αναγνώστη το στοιχείο αυτό;
9. Να προσδιορίσετε, με βάση και τις σχετικές πληροφορίες από την εισαγωγή (σχολικό βιβλίο, σσ. 30-33), τα ιδιαίτερα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τη διήγηση των γεγονότων από τον Ξενοφώντα στο απόσπασμα αυτό.
10. Τι δείχνει, κατά τη γνώμη σας, η φράση *ἡτιάζη μέντοι ... τὰς ναῦς* για τη μέθοδο του ιστορικού;

B. Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

1. Να εντοπίσετε τα θεματικά κέντρα του κειμένου.
2. Ποιος αποφάσισε για την τύχη των ηττημένων Αθηναίων;
3. Ποια η τύχη του Αδεμάντου και του Φιλοκλή, σύμφωνα με τη συνέλευση των συμμάχων των Σπαρτιατών;
4. Να προσδιορίσετε το χωρίο του κειμένου που περιέχει σχόλιο του Ξενοφώντα σχετικά με την τύχη του Αδεμάντου.
5. Ποια κατηγορία διατύπωσε ο Λύσανδρος εναντίον του Φιλοκλή;

Γ. Ερωτήσεις κλειστού τύπου

ή συνδυασμός ερωτήσεων κλειστού και ανοικτού τύπου

1. Να σημειώσετε X στο τετράγωνο που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.
πλην Άδεμάντου: Ο Αδείμαντος, σύμφωνα με το κείμενό σας, είχε διαφορετική τύχη από τους υπόλοιπους Αθηναίους επειδή:
 - α) ακολούθησε από την αρχή φιλοσπαρτιατική πολιτική.
 - β) δε συμμετείχε στις πολεμικές επιχειρήσεις.
 - γ) αντιτάχθηκε στην απάνθρωπη μεταχείριση των αιχμαλώτων.
 - δ) δεν ήταν Αθηναίος.
2. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις αποδίδει σωστά πληροφορίες του κειμένου; Να σημειώσετε X στο αντίστοιχο τετράγωνο.
 - α) Οι Αθηναίοι είχαν αποφασίσει, αν νικούσαν στη ναυμαχία, να σκοτώσουν όλους τους αιχμαλώτους.
 - β) Οι Αθηναίοι, με διαταγή του Φιλοκλή, έριξαν στη θάλασσα όλους τους άνδρες που συνέλαβαν από ένα κορινθιακό και ένα ανδριώτικο πλοίο.
 - γ) Πολλοί από τους Αθηναίους αντιτάχθηκαν στο ψήφισμα για τον ακρωτηριασμό των αιχμαλώτων.
 - δ) Οι Αθηναίοι παραβίασαν προηγούμενη συνθήκη με τους Σπαρτιάτες, όταν ψήφισαν να ακρωτηριάσουν τους αιχμαλώτους.

ε) Οι σύμμαχοι των Σπαρτιατών καταδίκασαν σε θάνατο τους Αθηναίους εξαιτίας της εγκληματικής τους συμπεριφοράς. □

3. ἔπεμψε Θεόπομπον τὸν Μιλήσιον ληστὴν εἰς Λακεδαίμονα.

A. Να σημειώσετε X στο τετράγωνο που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Ο Λύσανδρος χρησιμοποιεί τον Θεόπομπο ως αγγελιοφόρο επειδή:

α) ἦταν σύμμαχός του.

β) δεν είχε δικό του πλοίο να στείλει στη Σπάρτη.

γ) δεν είχε ακόμη ολοκληρώσει τις επιχειρήσεις του στην περιοχή.

δ) αυτό συνηθιζόταν την εποχή εκείνη.

B. Ποιες πληροφορίες μας δίνει το χωρίο αυτό για το ρόλο των πειρατών της εποχής;

2. Γραμματικές ερωτήσεις - ασκήσεις

1. Να αναγνωρίσετε τις αντωνυμίες του κειμένου και να γράψετε την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό.

2. ἔλαβε, κατειργάσατο, ἀπήγγειλε, ἔπεμψε, διέφθειρεν, παθεῖν, παρανομεῖν: Να γράψετε τα απαρέμφατα και τις μετοχές όλων των χρόνων της ίδιας φωνής.

3. Να μεταφερθούν στον άλλο αριθμό οι παρακάτω φράσεις:

- ὅς ἀφικόμενος τριταῖος ἀπήγγειλε
- ἃ ἤδη παρενενομήκεσαν
- μόνος ἐπελάβετο τοῦ ψηφίσματος
- τί εἶη ἄξιος παθεῖν;

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο των λέξεων που δίνονται σε παρένθεση:

- Λύσανδρος (ἢ ναῦς, πληθυντικός) εἰς Λάμψακον (ἀπάγω, μετοχή αορίστου), (πέμπω, ενεστώς) Θεόπομπον εἰς (Λακεδαίμων).
- Ταῦτα (ψηφίζομαι, μέσος αόριστος) Ἀθηναῖοι ποιεῖν.
- Εἰ (κρατῶ, μέλλον, α' πληθυντικό) τῇ ναυμαχίᾳ, τοὺς ἄνδρας ἐκ τῆς (τριήρης) (κατακρημνίζω, μέλλον, α' πληθυντικό).

3. Συντακτικές ερωτήσεις - ασκήσεις

1. *τῶν στρατηγῶν, ἡμέρα, εἰς Λακεδαίμονα, μετὰ ταῦτα, τοὺς συμμάχους, περὶ τῶν αἰχμαλώτων, τοὺς ἄνδρας, ἀποκτεῖναι, τῶν χειρῶν, παρανομεῖν*: Να προσδιορίσετε τη συντακτική θέση των ὀρων στο κείμενο.
2. *ἀπαγγελοῦντα, ἀφικόμενος, λαβόντες, ἀρξάμενος*: Να αναγνωρίσετε το εἶδος και τη συντακτική θέση των μετοχῶν στο κείμενο.
3. Να εντοπίσετε και να χαρακτηρίσετε τους ομοιόπτωτους προσδιορισμούς του κειμένου.
4. *Μετὰ δὲ ταῦτα Λύσανδρος ... περὶ τῶν αἰχμαλώτων*: Να γίνει αναλυτική σύνταξη της περιόδου.

4. Λεξιλογικές - Σημασιολογικές ασκήσεις

1. *ἀπήγαγεν, ἀπήγγειλε, διέφθειρεν, ἐπελάβετο*: Να γράψετε προτάσεις, στις οποίες να χρησιμοποιήσετε τα παραπάνω ρήματα με τη σημασία που ἔχουν αποκτήσει στη νέα ελληνική.
2. Να συσχετίσετε ετυμολογικά τις ακόλουθες νεοελληνικές λέξεις με λέξεις του κειμένου: *επικράτηση, συγκοπή, ανατομία, ψηφίδα, σφαγή, ἀφθαρτος, συνεργασία, συμπάθεια, έναρξη, εγχείριση*.
3. Να σημειώσετε με X στο αντίστοιχο τετράγωνο τη λέξη της νέας ελληνικής που παράγεται από το ρήμα της αρχαίας:

	☐ κρατήρας	☐ δοξάρι
	☐ κρᾶξιμο	☐ δοχείο
α) κρατήσειαν	☐ κρανίο	β) ἔδοξεν ☐ δέκτης
	☐ κράτηση	☐ δείκτης
	☐ κρασί	☐ δόγμα